

НАРОДНЫ КАМІСАРЫЯТ ЗЕМЛЯРОБСТВА Б. С. С. Р.

Проф. А. ЧАЛІНЦАУ

АБ РАХУНКОВЫМ АНАЛІЗЕ
СЯЛЯНСКАЕ ГАСПАДАРКІ

Пераклад пад рэдакцыяй А. СМОЛІЧА

Беларускае Коопэратыўна-Выдавецкае Таварыства
„САВЕЦКАЯ БЕЛАРУСЬ“

ПРАДМОВА.

Мэтод рахунковага аналізу, запрапанована проф. Чалінцавым, за апошняе дзесяцёхгоддзя здабыў сабе шырокую популярнасць сярод агрономаў, якія працуюць над падняццем масавае гаспадаркі. Гэтую популярнасць ён сабе па справядлівасці заслужыў. Ён дае ў рукі агроному, асабліва маладому і малазнаменатуру з мяйсцовымі варункамі, маічымасць убачыць на свае вочы тую гаспадарку, якую ён бярэцца паліпшаць, у яе прайдзівай сутнасці і збадаць прычыны яе сучаснага палажэння; ён адкрывае вочы тым, хто йначай доўгі час хадзіў-бы вобмакам і рабіў-бы нікому непатрэбную, а можа і шкодную, шаблёнаву работу.

Маладым беларускім агрономам, якіх не ўзабаве цэлымі сотнямі будуць выпускантка нашыя агрономічныя інстытуты і тэхнікумы, мэтод проф. Чалінцева можа быць асабліва карысным. Па выданай дагэтуль літаратуры і статыстычных матар'ялах яны змогуць утварыць сабе нават самага агульнага паняцця аб гаспадарцы свайго району, што, бязумоўна, саўсім магчыма ў губэрнях Украіны і Маскоўшчыны, дзе працавала доўгі час сеанская статыстыка. Карыстаючыся ж мэтодам рахунковага аналізу, яны адразу знойдуть сабе шлях да ўразуменія самых тонкіх і няўхвітных пытаньняў унутране організацыі масавае гаспадаркі. Пры адсутнасці масавых даных ім, іraud, цяжка будзе выясняць пашыранасць тых ці іншых тылаў і з'явішчаў гаспадаркі; але гэтае гаданье ўжо перарастае сілы асобнага чалавека і належыць да статыстычных організацый.

У канцы працы проф. Чалінцева надрукованы зложаны ім пытальнік для апісаньня гаспадараў аднаго з польскіх паветаў. Перадрукуючы яго ў беларускім перакладзе, трэба было зрабіць у ім пэўныя змены, адтаведныя асобынасцям нашае гаспадаркі. З гэтае прычыны ў пытальніку дададзены некаторыя §§, як прыкл. аб пераробцы валакнічных продуктаў, што важна для выясьненія ролі і значэння культуры лёну і канапель, аб кармленні надворных сывіней і г. д. Дый наагул увесь пытальнік узяты ў лазнайшай, крыху пашыранай і папраўленай самім проф. Чалінцевым рэдакцыі, як ён быў прыгатаваны для досьледу сялянскіх гаспадараў усіх Украіны ў 1914-15 гадох.

У канцы кнігі дададзены мой артыкул аб распрацоўцы матар'ялу пытальніка. Празначаны ён для пачынаючых даследчыкаў, якія хацелі-б самастойна правесці ўсю распрацоўку сабранага ім матар'ялу і дабіцца нейкіх вывадаў. Мэтодам гэтае працы варта было-б ахвяраваць значна больш увагі, што лёгкі будзе зрабіць з павялічэннем грамады беларускіх агрономаў і пашырэннем іхняе даследнае дзейнасці.

А. Смоліч

агроном-экономіст

2-я Дзярж. друк зак. № 1752. Глаўлітбел № 2079.

Друк. у ліку 1000 экз.

ПРАДМОВА.

Мэтод рабунковага аналізу, запрапановыны проф. Чалінцавым, за апошняе дзесяцьгодзінь здабыў сабе шырокую популяранасць сярод агрономаў, якія прынесьлі чад падняшыем масавае гаспадаркі. Гэтую перулярнасць ён сабе па справядлівасці заслужыў. Ён дае у рукі агроному, асабліва маладому і малазнейшаму з мяйсцовымі варункамі, згажымасць убачыць на сваёвочы туго гаспадарку, якую ён бирэцца палітичы, у яе праўдзівай сутнасці і збадаць прычыны яе сучаснага палажэння; ён адкрывае вочы тым, хто йначай доўгі час хадзіў-бы вобмакам і рабіў-бы нікому чепатрошу, а можа і шкодную, шаблёнавую работу.

Маладым беларускім агрономам, якіх неуладавае цэлымі сотнямі будучы выпускнікі нашых агрономічных інстытутаў і тэхнікумы, мэтод проф. Чалінцева можа быць асабліва карысным. Па выданай дагэтуль літаратуры і статыстычных матар'ялах яны ня змогуць утварыць сабе нават самага агульнага паняцця аб гаспадарцы свайго району, што, бязумоўна, саўсіммагчыма ў губэрнях Украіны і Маскоўшчыны, дзе працавала доўгі час сямская статыстыка. Карыстаючыся мэтодам рабунковага аналізу, яны адразу знойдуть сабе цілях да уразуменення самых тонкіх і няўхвітных пытанняў унутране организаціі масавае гаспадаркі. Пры адсутнасці масавых даных ім, грауда, ціжка будзе выясняніць пашыранасць тых ці іншых тытуаў і ёўяніча гаспадаркі; але гэтае ёданыне ужо пераастае сілы асабнага чалавека і належыць да статыстычных оргаічаций.

У канцы працы проф. Чалінцева надрукованы зложаны ім пытальнік для запісання гаспадараў аднаго з польскіх паветаў. Перадрукуючу яго ў беларускім перакладзе, трэба было зрабіць у ім пэўнія змены, адгэтульныя асобысцім нашае гаспадаркі. З гэтае прычыны ў пытальніку дададзены некаторыя §§, як прыкл. аб пераробцы валакніных продуктаў, што важна для выяснянення ролі і значэння культуры лёну і канапель, аб кармленні надворных сывіней і г. д. Для наагул увесь пытальнік узяты у пазнайшай, криху пашыранай і напраўленай самім проф. Чалінцевым рэдакцыі, як ён быў прыгатаваны для досьледу сялянскіх гаспадарак усея Украіны у 1914-15 гадох.

У канцы кнігі дададзены моі артыкул аб распрацоўцы матар'ялу пытальніка. Пра начаны ён для пачынаючых дасьледчыкаў, якія хацелі-бі самастойна правесіць усю распрацоўку сабранага ім матар'ялу і дабіцца нейкіх вывадаў. Мэтодам гэтае працы варты было-бі ахвяраваць значна больш увагі, што лёгка будзе зрабіць з павялічэннем грамады беларускіх агрономаў і пашырэннем іхняе дасьледнае дзеянасці.

А. Смоліч

агроном-экономіст
Н. К. З. Беларусі.

2-я Дзярж. друк зак. № 1752. Глаўлітбел № 2079.

Друк. у ліку 1000 экз.

НАРОДНЫ КАМІСАРЫЯТ ЗЕМЛЯРОБСТВА Б. С. С. Р.

Проф. А. ЧАЛІНЦАУ

АБ РАХУНКОВЫМ АНАЛІЗЕ
СЯЛЯНСКАЕ ГАСПАДАРКІ

Пераклад пад рэдакцыіи А. СМОЛІЧА

Беларускае Коопэрацийна-Выдавецкае Таварыства
„САВЕЦКАЯ БЕЛАРУСЬ“
МЕНСК, 1924.